

Studiju kursa nosaukums	PROFESIONĀLĀ ĒTIKA UN SASKARSME		
Apjoms kredītpunktos/ ECTS)	2/3	Apjoms (stundās)	80
Priekšzināšanas	Psiholoģijas pamati		
Zinātņu nozare	Psiholoģija		
Zinātņu apakšnozare	Sociālā psiholoģija		
Akadēmisko stundu kopsavilkums		Apjoms (akadēmiskās stundas)	
Tālmācības nodarbības		40	
Kontaktstundas / video lekcijas		8	
Vingrinājumi, pašpārbaudes jautājumi un testi		14	
Patstāvīgie darbi/attālinātās diskusijas		16	
Eksāmena/Ieskautes darbs		2	
1. līmeņa profesionālās studiju programma	Grāmatvedība un finanšu plānošana		
Studiju kursa autors(i)	Mg.sc.educ. Evija Ūpe		
Studiju kursa pasniedzējs(i)	Mg.sc.educ. Evija Ūpe		
Studiju kursa mērķis:	Nodrošināt pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības, darba tirgus un profesijas standarta prasībām atbilstošu izpratni par personāla speciālista profesionālo ētiku, saskarsmes likumsakarībām un starppersonu mijiedarbību ietekmējošiem faktoriem profesionālās darbības jomā. Padziļināt zināšanas par saskarsmi un saskarsmes līdzekļiem profesionālā vidē.		
Prasības kredītpunktu iegūšanai (kursa novērtējuma struktūra):	<u>Gala vērtējums</u> tiek aprēķināts: Moodle diskusija/patstāvīgie darbi – <u>50</u> % Eksāmens – 50 % <i>Lai izliktu gala vērtējumu, abās aktivitātēs jāuzrāda sekmīgs vērtējums – ne zemāks kā 4 balles.</i> <i>Gala vērtējums ir vidējā atzīme 10 baļļu sistēmā, proporcionāli abu minēto aktivitāšu procentuālajam sadalījumam.</i>		
Studiju rezultāti			
1. Zināšanas: 1.1. Studējošais skaidro speciālista profesionālo ētiku, saskarsmes būtību, nozīmi, veidiem, saskarsmi sekmējošiem un bremzējošiem faktoriem, efektīvas saskarsmes priekšnoteikumiem. 1.2. Studējošais skaidro profesionālās ētikas nozīmi, saskarsmes likumsakarības, starppersonu mijiedarbību darba vidē ietekmējošos individuālos un organizācijas faktorus. 1.3. Studējošais skaidro indivīda personības pašefektivātes nozīmi efektīvas saskarsmes darba vidē veicināšanā. 2. Prasmes: 2.1. Studējošais sasaista zinātniskās atziņas ar praktisko darbību. 2.2. Studējošais analizē saskarsmi ietekmējošos faktorus (vajadzības, mērķus, vērtības, stereotipus u.c.) saistībā ar starppersonu attiecības ietekmējošiem organizācijas faktoriem. 2.3. Studējošais argumentē, kritiski izvērtējot situāciju. 2.4. Studējošais identificē potenciālās konfliktsituācijas un pielieto konflikta risināšanas prasmes. 2.5. Studējošais atpazīst pilnveidojamās prasmes profesionālajā saskarsmē.			

3. *Kompetence:*

- 3.1. Studējošais efektīvi izmanto individuālos personības resursus un zināšanas par saskarsmes faktoriem organizācijā, lai risinātu problemātiskas saskarsmes situācijas, ievērojot tiesiskās un ētiskās normas.
- 3.2. Studējošais diferencē komunikāciju ar dažādām cilvēku grupām un personības tipiem un pamato/raksturo savu izvēli.
- 3.3. Studējošais veido efektīvu atgriezenisko saiti komunikācijā ar saskarsmes partneriem: darba vadītājiem, kolēģiem, klientiem, tā nodrošinot sekmīgu darba uzdevumu izpildi un izvirzīto mērķu sasniegšanu.
- 3.4. Studējošais konstruktīvi risina konfliktus.
- 3.5. Studējošais sadarbojas grupā.

Studiju kursa saturs

N.p.k.	Temati	Kontaktstundas, video, audio nodarbības	Tālmācības nodarbības	Vingrinājumi, pašpārbaudes jautājumi un testi	Patstāvīgie darbi - attālinātās diskusijas. Patstāvīgā darba apraksts pieejams e-studiju vidē.	Eksāmens
1.	Personāla speciālista profesionālā ētika.	8	2	1	1	2
2.	Saskarsmes psiholoģijas būtība. Saskarsmes un komunikācijas definīcija; saskarsmes funkcijas un cilvēku vajadzības; komunikācijas tiesiskās un ētiskās normas. Saskarsmes modeļi; maldīgie priekšstati par saskarsmi; paradoksālā komunikācija.		4	2	1	
3.	Saskarsmi ietekmējošie individuālie un organizācijas faktori; apzinātie un neapzinātie individuālie faktori: tieksmes, vajadzības, vērtības, intereses, mērķi, pašefektivitāte, personības iezīmes, subjektīvās labklājības (<i>well-being</i>) izjūta. Pozīcijas saskarsmē, saskarsmes līmeņi.		8	2	2	

4.	Verbālā un neverbālā komunikācija, to raksturojums. Runa, klausīšanās, intonācija, mīmika, poza, žesti un saskarsmes distance.		8	2	1	
5.	Efektīvas komunikācijas priekšnoteikumi. Atgriezeniskās saites nozīme saskarsmē/profesionālajā komunikācijā. Saskarsmes barjeras.		4	2	1	
6.	Saskarsmes stili, to loma profesionālajā darbībā. Mijiedarbība saskarsmē. Ietekmēšanas un ietekmēšanās būtība. Saskarsmes īpatnības dažāda veida grupās.		4	2	2	
7.	Konflikti, konfliktu būtība un veidi. Konflikta cēloņi un attīstība. Konflikta risināšanas stratēģijas.		6	2	2	
8.	Problemātisku saskarsmes situāciju pārveidošanas lietderīgā saskarsmes situācijā nosacījumi.		4	1	6	
KOPĀ:		8	40	14	16	2
80						

Apgūstot studiju kursu un sekmīgi nokārtojot pārbaudījumus, studējošais spēj (zināšanas, prasmes un kompetences)

Studiju rezultāti:	Novērtēšanas kritēriji		
	(40-69%)	(70-89%)	(90-100%)
Zināšanas	1. Var nosaukt personāla speciālista profesionālās ētikas principus. 2. Nosaukt un atpazīt saskarsmes un komunikācijas terminus.	1. Var nosaukt personāla speciālista profesionālās ētikas principus, saprot šo principu pielietojuma/ nepielietojuma sekas. 2. Definēt terminoloģiju un terminu mijsakārtības.	1. Atpazīst problemātiskas, profesionālās ētikas aspektā, situācijas darbā, piedāvā risinājuma variantus. 2. Atpazīt un definēt problemātisku saskarsmes situāciju cēloņus un

	3. Ir pamatzināšanas par komandas veidošanas pamatprincipiem.	3. Ir zināšanas par komandas veidošanas pamatprincipiem un organizēšanu.	risinājumu variantus. 3. Ir zināšanas par komandas veidošanas pamatprincipiem, oganizēšanu un vadīšanu.
Prasmes	1. Prasmes lietot un pamatot terminu pielietojumu. 2. Izpratne par sociālā dialoga līmeņiem un veidošanas pamatprincipiem. 3. Izprot sakarības starp organizācijas kultūras iezīmēm un darbinieku uzvedību organizācijā. 4. Izpratne par ārējās un iekšējās komunikācijas nozīmi saskarsmē, personāla vadībā un organizācijas tēla veidošanā.	1. Prasmes pārbaudīt terminu lietojuma precizitāti – salīdzināt terminus; diskutēt par terminu atbilstību situācijai. 2. Veido sociālo dialogu. 3. Salīdzina, analizē organizācijas kultūras iezīmes un darbinieku uzvedību organizācijā. 4. Izpratne par efektīvu ārējo un iekšējo komunikāciju.	1. Prot modelēt problemātisku saskarsmes situāciju cēloņu variantus, kombinēt tos; modelēt situācijas risinājuma variantus un prognozēt rezultātu. 2. Prot konstruktīvi veidot dialogu ar kolēģiem, klientiem u.c. saskarsmes partneriem. 3. Prot modelēt problemātisku saskarsmes situāciju cēloņu variantus, kombinēt tos; modelēt situācijas risinājuma variantus un prognozēt rezultātu. 4 Izpratne par efektīvas ārējās un iekšējās komunikācijas veidošanas instrumentiem un tās nozīmi saskarsmē, personāla vadībā un organizācijas tēla veidošanā
Kompetences	1. Atbildība un iniciatīva, komunikācijas prasmes reālu saskarsmes situāciju analizē.	1. Atbildība, iniciatīva, radošums saskarsmes situāciju risinājumu izveidē, kritiskā domāšana risinājumu izvērtējumā.	1. Organizēšanas un plānošanas prasmes, pašmotivācija, pašdisciplīna, sadarbības un prezentācijas prasmes saskarsmes

	2. Konfliktu identificēšanas prasmes. 3. Spēj apzināties atgriezeniskās saites lomu saskarsmē. 4. Spējas novērtēt savus individuālos aspektus saskarsmē. 5. Spēj apzināties komandas darba nozīmi. 6. Spēj darboties saskaņā ar profesionālo ētiku. 7. Spēja lietot lietišķo saskarsmi un etiķeti savā profesionālajā darbībā.	2. Risina konfliktus. 3. Sniedz atgriezenisko saiti. 4. Spēja novērtēt savus un organizācijas aspektus saskarsmē. 5. Spēj strādāt komandā. 6. Ievēro profesionālās ētikas standartus, spēj risināt problēmsituācijas profesionālās ētikas jautājumos. 7. Spēja nodrošināt sociālo dialogu organizācijās līmenī, ievērojot profesionālās saskarsmes standartus.	situāciju analīzē un risinājumu izveidē, spēj efektīvi komunicēt. 2. Spēj efektīvi risināt konfliktus. 3. Spēj konstruktīvi sniegt un saņemt atgriezenisko saiti. 4. Spēja veidot mijiedarbību starp individuālajiem un organizācijas aspektiem saskarsmē 5. Spēj sadarboties komandā. 6. Spēj uzturēt savā profesionālajā darbībā augstus profesionālās ētikas standartus. 7. Spēja pielietot efektīvas lietišķās saskarsmes/komunikācijas tehnikas un metodes.
--	---	---	--

Iegūto studiju rezultātu apliecinājums

<div>Studiju rezultāti</div> <div>Novērtēšanas metode</div>	1.	2.	3.
Moodle diskusija/uzdevums	X	X	X
Eksāmens	X	X	X

Pamatliteratūra

1.	Apsalons, E. (2013). Komunikācijas kompetence. Rīga: Zvaigzne ABC. ISBN 9789934035395
2.	Gamble, M., Gamble, T. (2012). Communication Works. New York: McGraw-Hill Education.

Vispārējai lietošanai	Spēkā ar 01.03.2021.	Versija 3	lpp 5 no 7
-----------------------	----------------------	-----------	------------

	STUDIJU KURSA APRAKSTS	APSTIPRINĀTS Biznesa vadības koledžas 18.01.2021. Studiju padomes sēdē Protokols Nr. VAD 4-03/18.01.2021
--	-------------------------------	--

	ISBN 978-0078036811
3.	Joel, Lefkowitz. (2017). Ethics and Values in Industrial-Organizational Psychology, Second Edition. Taylor&Francis Group.
4.	Kalme, A. (2007)Kāds es esmu? Pašizziņas testi. R.: Zvaigzne ABC.
5.	Litauere, F. (2014). Personības slēptās rezerves. Kā izprast citus, izprotot sevi. Rīga: Kolibri Grupa. ISBN 9789934142925
6.	LOPB ētikas komisija. (2016). Ētikas dilemmas organizāciju psihologa darbā. Latvijas organizāciju psihologu biedrība.
7.	M. L. Knapp, J. A. Daly, Thousand Oaks. (2002). Handbook of interpersonal communication. (CA): Sage.
8.	Omārova, S.(2009). Cilvēks runā ar cilvēku. Saskarsmes psiholoģija. Rīga: Raka.
9.	Reņģe, V. (2004). Lekciju kurss psiholoģijā. Savstarpējo attiecību psiholoģija. Rīga: Zvaigzne ABC. ISBN 9984363341
10.	Perloff, R. M. (2020). The Dynamics of Persuasion: Communication and Attitudes in the Twenty-First Century. New York .Routledge. ISBN 9780429589409
11.	Rodney L., Lowman. (2006). The Ethical Practice of Psychology in Organizations, Second Edition. Amazon Kindle.
12.	Teobalds, T., Kūpers, K. (2008). Apklusti un klausies. Patiesība par to, kādai jābūt saskarsmei darbavietā. Rīga: Lietišķās informācijas dienests. ISBN 978-9984-9952-8-1

Papildliteratūra

1.	Argiris, K. (2007). Savstarpējo attiecību samezglojumi, kas kavē lēmumu pieņemšanu. Autoru kolektīvs. <i>Lēmumu pieņemšana</i> . Harvard Business Review on. Rīga: Lietišķās informācijas dienests. ISBN 978-9984-9914-0-5
2.	Barreta, E. (2020). Socializēšanās rokasgrāmata latviešiem : ko (kur, kāpēc, kam un kā) teikt? Rīga: Zvaigzne ABC.
3.	Deal, J. J., Levenson, A. (2016). What Millennials Want from Work: How to Maximize Engagement in Today's Workforce. New York: McGraw-Hill Education. ISBN 978-0071842679
4.	Ričo, D. (2019). Kad pagātne ir tagadne. Rīga. Zvaigzne ABC.
5.	Grīns, E. (2008). Efektīva personiskā saziņa sabiedriskajās attiecībās. Rīga: Lietišķās informācijas dienests. ISBN 978-9984-826-17-2
6.	Pikeringa P. (2000). Strīdi, nesaskaņas, konflikti: kā izvairīties no kļūdām to risināšanā un sekmīgi pārvarēt domstarpības. - Rīga : Jānis Roze.
7.	Pīzs A. (1995). Ķermeņa valoda. – Rīga: Jumava.
8.	Prasme pārliecināt (autoru kolektīvs) (2009). Rīga: Lietišķās informācijas dienests. ISBN 978-9984-826-41-7
9.	Renz M.A., Greg J.B. (2000). Effective small group communication in theory and practice. Boston: Allyn & Bacon.

Ieteicamā periodika

1.	Raksti par saskarsmi, komunikāciju žurnālos: Baltic Journal of Psychology (https://www.lu.lv/bpz/home/); Psiholoģijas pasaule (www.psihologijas pasaule.lv); Biznesa psiholoģija (https://www.prakse.lv/enterprise/profile/656/biznesa-psihologija); Psiholoģija mums; European Journal of Communication.
2.	Infoinformācija par avotiem Latvijas nacionālajā bibliotēkā (https://www.lnb.lv/lv/nozaru-celvedis/psihologija).

Vispārējai lietošanai	Spēkā ar 01.03.2021.	Versija 3	lpp 6 no 7
-----------------------	----------------------	-----------	------------

3.	Free Online Library for Managers (sk. Effective Communication in the Workplace, http://www.free-management-ebooks.com/faqcm/effective-01.htm). Populāras grāmatas par komunikāciju (https://www.goodreads.com/shelf/show/communication).
4.	BVK studentiem pieejamā EBSCO zinātnisko rakstu datu bāze (sk. Academic Search Complete); atslēgas vārdi: communication in work environment, in organizations; skills for effective communication; communicative competence; dialogic feedback; communicative relations.